

Persbericht

Zoetermeer, 16 januari 2009

Kredietcrisis biedt ongekende mogelijkheden voor verbeteren mobiliteit

Zowel Brussel als landelijke en regionale overheden en private partijen investeren fors in infrastructuur. NEA heeft een instrumentarium ontwikkeld waarmee de effectiviteit van investeringen in infrastructuur ex-post beoordeeld kan worden. Bij doorlichting van investeringen in het verleden blijkt dat deze niet altijd op de meest effectieve wijze zijn gedaan. Van 1995 tot 2005 is er circa 800 miljard euro geïnvesteerd. Jaarlijks zijn de volgende bedragen geïnvesteerd: wegtransport ontving gemiddeld 49 miljard euro (64% van de totale investering); spoor ontving gemiddeld circa 26 miljard euro per jaar (32%); zeehavens ontvingen gemiddeld 2 miljard euro (3%) en de binnenvaart tot slot ontving gemiddeld 1 miljard euro (1%).

De investeringen in infrastructuur zijn mede bedoeld om bijvoorbeeld de kwaliteit (betrouwbaarheid en kortere reistijden) van het vervoer te verbeteren. Bij de door NEA thans uitgevoerde analyses is vooral gekeken naar de toename in volume ten opzichte van de investeringen in infrastructuur per modaliteit. Opvallend is dat investeringen in de binnenvaart achterblijven bij de groei van de volumina. Bij het wegvervoer is deze balans meer aanwezig. Bij het spoor is de groei van de investeringen in relatie tot de ontwikkeling van de volumina het hoogst; dit heeft echter wel geresulteerd in een groei van plusminus 25% in 10 jaar (in west Europa), na decennia van stagnatie. Samenvattend: binnenvaart groeit ondanks beperkte groei investeringen in de infrastructuur; de investeringen in de wegvervoerinfrastructuur faciliteren de autonome groei van het wegvervoer; de groei van de investeringen in de spoorinfrastructuur hebben de stagnatie in de volumeontwikkeling in west Europa doen ombuigen in een groei. Het betreft een vereenvoudigde vergelijking, waarbij een aantal aspecten buiten beschouwing blijven (zoals lange doorlooptijd voor aanleg, externe effecten en kosten, achterstallig onderhoud, beleid). NEA zal deze aspecten in een later deze maand uit te brengen rapport nader toelichten.

Toekomstige investeringen richten op creëren van netwerken en innovatie
De Europese Unie heeft ruim 1800 miljard euro in 2008 beschikbaar gesteld om de komende tijd te investeren in infrastructuur en de financiële crisis in Europa het hoofd te bieden. Ook de regeringen van Nederland en Duitsland hebben stimuleringsplannen in voorbereiding. In het licht van het bovenstaande dient men zich af te vragen, hoe efficiënt geïnvesteerd kan worden om 'het meeste waar voor ons geld te krijgen' en de economie te stimuleren. Investeren in 'harde infrastructuur' en het oplossen van reeds lang bestaande knelpunten blijft bittere noodzaak. De nadruk van de toekomstige investeringen moet echter veel meer komen te liggen bij het optimaliseren van de prestatie van netwerken van modaliteiten, dan op het investeren in de infrastructuur van iedere modaliteit afzonderlijk.

De vraag naar vervoer zal tot 2020 alleen nog maar verder toenemen, zo blijkt uit alle prognoses. Nog scherpere prioriteit stellen aan innovatie, zoals bijvoorbeeld verbeterde motortechnologie en milieuvriendelijk transport en intensivering van de verbetering van het spoor en integratie van systemen zijn dringend aan te bevelen, teneinde de Europese economie de benodigde stimulans te geven en onze wereldpositie veilig te stellen. Voor toekomstige investeringen verdient het aanbeveling om vooraf een gedegen analyse te maken over de effectiviteit van investeringen en de mate waarin innovatie een rol speelt, zodat het geld op een verantwoorde en duurzame wijze uitgegeven wordt. NEA zal zich in 2009 bezighouden met de vraag wat externe kosten, zoals beprijzing, kilometerheffing en innovatie betekenen, zodat de modaliteiten bezien vanuit hun positie in het netwerk 'fair' behandeld worden. Gegeven de grote investeringen die de komende tijd gedaan zullen worden in de infrastructuur en het gebruik er van, biedt deze crisis ongekende mogelijkheden voor verbeteren van de mobiliteit. Aldus algemeen directeur Menno Menist van onderzoeks- en adviesbureau NEA Transportonderzoek en -opleiding tijdens zijn nieuwjaarstoespraak.

Noot voor de pers, niet voor publicatie:

Voor vragen: Menno Menist, directeur NEA, tel: 079 – 322 23 00

Rapport '[Do modalities get what they deserve](#)'. De in dit rapport weergegeven verkenning schetst een beeld van de EU strategie op het gebied van transport, een analyse van de EU investeringen in infrastructuur in de periode 1995-2004 (EU27), de volumeontwikkeling van het goederenvervoer en de groei van het afgelegde aantal reizigerskilometers in dezelfde periode, de ontwikkeling van de investeringen in infrastructuur en vervoerde volumes en de prognoses voor de toekomst.